

nutí učiniti si úsudek i o předběžných otázkách, o nichž jako o otázkách hlavních přísluší rozhodovati jiným úřadům nebo soudům, nebo řízení přerušiti až do pravoplatného rozhodnutí předběžné otázky příslušným úřadem nebo soudem (§ 44 vl. nař. č. 8/28). Takovou předběžnou otázkou, na jejíž odpovědi závisí rozhodnutí o pojistné povinnosti, jest také otázka, došlo-li mezi učněm a jeho učebním pánem, bez rozdílu, zda jest jím jeho otec či osoba jiná, k ujednání smlouvy učební. Při řešení jejím má tedy úřad postupovati podle § 44 cit. vl. nař.

V daném případě konstatuje žal. úřad v nař. rozhodnutí, že mezi st-lem a jeho syny nebyla žádná formální učební smlouva uzavřena, že však založení učňovského poměru bylo jím živn. společenstvu oznámeno, a ono je vzalo na vědomí. Z toho žal. úřad usoudil, že takové oznámení stačí ke vzniku smluveného učňovského poměru podle § 2 zák. č. 221/24 a tím i k založení pojistné povinnosti.

Stížnost namítá, že tento právní názor odporuje zákonu a dovozuje, že podle tohoto zákonného ustanovení jest pojištěním povinen jen ten, kdo vykonává práce na základě smluveného učňovského poměru. Takového smluveného poměru však mezi st-lem a jeho syny není, poněvadž mezi nimi nebyla uzavřena ani formální ani neformální učební smlouva, a st-l vyučuje své syny beze smlouvy jen v rodinném poměru a přihlásil je u živn. společenstva jen proto, aby později mohli nabýti živn. oprávnění.

Stížnosti nutno přisvědčiti. Žal. úřad odůvodnil svůj úsudek o pojistné povinnosti synů st-lových jen zjištěním, že st-l je přihlásil u živn. společenstva jako učně. Toto zjištění o sobě nestačí však ještě k právnímu závěru, že mezi st-lem a jeho syny vznikl smluvený učňovský poměr, vyžadovaný cit. zákony ke vzniku pojistné povinnosti, neboť pouhá přihláška syna jako učně u společenstva, jsouc jednostranným projevem vůle otcovy, nemůže nahraditi smlouvu učňovskou, která právě tak jako každá jiná dvoustranná smlouva vyžaduje svobodného, souhlasného projevu vůle obou stran, k právním činům způsobilých. Jen tehdy, jsou-li tyto náležitosti splněny, dojde k založení právního poměru, o němž lze tvrditi, že byl smluven, a takto ke vzniku pojistného poměru.

Vycházejí z uvedeného, právně mylného názoru, nezabýval se žal. úřad věcně námitkou st-lovou, že mezi ním a jeho syny žádná učňovská smlouva nebyla sjednána a ani sjednána býti nemohla, a prohlásil jen, že není jeho věcí, aby rozhodoval, zda otec může se svým nezletilým synem uzavírat smlouvy či nikoli. Leč právě rozřešení této otázky mělo pro tento spor rozhodující právní význam, neboť nezletilý syn, který se v živnosti svého otce učí jeho řemeslu, nepodléhá sociálnímu pojištění podle § 2 odst. 1 zák. č. 221/24, není-li prokázáno, že byla o tom uzavřena smlouva, jak nss vyslovil již v nál. Boh. A 8649/30 (srov. také Boh. A 9996/32).

Č. 10.377.

Pozemková reforma: * Osobě, která přestala býti vlastníkem nemovitostí podle § 20 příd. zák. ze zaboru propuštěných, nelze již ukládati podmínky podle tohoto ustanovení.

(Nález ze dne 25. února 1933 č. 2236.)

V ě c: Firma »Bodenkreditbank« akc. spol. v Budapešti proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze (sen. pres. v. v. Rud. Vyšín) o podmínky ponechání nemovitostí.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem ze 13. prosince 1927 ponechal stpú v Praze Pozemkové úvěrní bance v Budapešti jako vlastníci velkostatku P. podle § 20 příd. zák. 4559 ha, 60 a 51 m², jestliže se vlastník podrobí uvedeným tam podmínkám, stanoveným stpú-em, jakož i podmínkám, jimiž min. škol. tyto podmínky po případě doplní nebo pozmění. Nař. výměrem oznámil stpú této bance, že doplňuje a pozměňuje v dohodě s min. škol. podmínky ty v 11 bodech.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

Nař. rozhodnutí, svědčící Pozemkové úvěrní bance (Bodenkreditbank A. G.) v Budapešti, ukládá jí nové podmínky, resp. pozměňuje uložené již podmínky při ponechání nemovitostí podle § 20 příd. zák. Z vývodů odvodního spisu je patrné, že si ve výměru z 13. prosince 1927, jímž této bance ponechal podle § 20 příd. zák. uvedené tam nemovitosti, výslovně vyhradil právo uložené podmínky doplniti, resp. měniti.

Stížnost popírá, že by byl žal. úřad ještě oprávněn této výhrady vůči Pozemkové úvěrní bance v Budapešti použiti, když banka ta není již vlastníci ponechaných jí nemovitostí, prodávši je Dunajské bance, úč. spol. v Bratislavě.

Ježto naříkaný výměr svědčí stěžující si Pozemkové úvěrní bance v Budapešti a jen té byl doručen, mohl se tu nss omeziti jen na zkoumání právní otázky, lze-li nové podmínky podle § 20 příd. zák. uložiti tomu, kdo není již vlastníkem půdy, jež mu byla podle § 20 příd. zák. ponechána, resp. lze-li uložené již podmínky vůči takové osobě dodatečně měniti.

Podle § 20 příd. zák. může stpú svoliti, aby plochy uvedené v jeho druhé větě byly vlastníku ponechány vedle výměry půdy, která může býti propuštěna dosavadnímu vlastníku ze záboru, jestliže se vlastník podrobí uvedeným tam podmínkám, stanoveným stpú-em v dohodě se zúčastněnými ministry. Jsou tedy veškerá práva i plynoucí z nich povinnosti co do ponechání půdy podle § 20 příd. zák. úzce spiata s jejím vlastnictvím. Dlužno proto míti za to, že tomu, jemuž byly nemovitosti podle § 20 příd. zák. ponechány, jakmile přestal býti jejich vlastníkem, nelze ani nových povinností ve formě podmínek ukládati, ani uložené podmínky vůči němu měniti.

Z toho je patrné, že otázka zákonitosti nař. rozhodnutí závisí na odpovědi na otázku, kdo byl v době vydání nař. rozhodnutí vlastníkem půdy podle § 20 příd. zák. stěžující si bance ponechané, které se dotýkají podmínky v nař. rozhodnutí uvedené. St-lka tvrdí, že vlastníci nebyla ona, nýbrž subjekt jiný, odvodní spis žal. úřadu to však popírá.

Zodpovědění této otázky závisí ovšem na okolnostech skutkových, po případě i vyřešení otázek právních. Po této stránce však nař. rozhodnutí neobsahuje nic, z čeho bylo by lze souditi, z jakého skutkového zjištění a právního názoru žal. úřad vycházel, a žalovaný úřad ani před vydáním

nař. rozhodnutí nedal st-lce příležitosti, aby k této otázce mohla zaujmouti stanovisko. V tom shledal nss podstatnou vadu řízení. Ježto pak vada ta byla zaviněna shora uvedeným nesprávným nazíráním žal. úřadu na doplňování a měnění podmínek při ponechání nemovitostí podle § 20 příd. zák., nezbylo než nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 10.378.

Zaměstnanci veřejní: * Započítatelnou dobou pro zvýšení služného ve smyslu § 15 odst. 3 posl. věty plat. zák. č. 103/26 sluší rozuměti vedle skutečné služební doby, pokud není ze zápočtu vyloučena ve smyslu § 16 cit. zák., také jiná ideální období, započtená do této služební doby individuálním správním aktem.

(Nález ze dne 28. února 1933 č. 9788/29.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9976/32.

Věc: Bohumír K. v B. proti ministerstvu pošt a telegrafů o náslužný přídavek ve smyslu § 200 odst. 3 zák. z 24. června 1926 č. 103 Sb.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Dekretem ředitelství pošt v Bratislavě z 8. července 1926 provedena byla úprava služebních požitků st-lových, při čemž uvedeno, že mu přísluší 1. lednem 1926 kromě ostatních požitků služné 6. platové stupnice, stupně f) s dvěma náslužnými přídávky. Ředitelství pošt v Bratislavě nevyhovělo výnosem z 1. září 1926 námitkám st-lovým proti zařazení do 6. platové stupnice »f« se dvěma náslužnými přídávky bez přiznání nároku na zvýšení služného do 3. náslužného přídávku.

Min. pošt zamítlo nař. rozhodnutím odvolání st-lovo jako neodůvodněné. — — — — —

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvažil nss toto:

Žal. úřad odepřel nař. rozhodnutím st-li nárok na zvýšení služného o třetí náslužný přídavek a to na základě § 15 odst. 3 poslední věty plat. zák., ježto dovršil, včetně doby 14 roků jemu přiznané jako slovenská výhoda, 35 roků služební doby, započítatelné pro ustanovení úředníkem a pro zvýšení služného. St-l naproti tomu tvrdí, že nárok na řečené zvýšení má, ježto slovenská výhoda tomu nevadí, neboť nejde při ní ani o služební dobu ani o dobu započítatelnou po rozumu cit. § 15 odst. 3 plat. zák.

Nss neuznal stížnost důvodnou.

Pokud jde o otázku, lze-li »slovenskou výhodu« považovati za služební dobu, opírá st-l své stanovisko o předpisy bodu II. B »Zásad pro úpravu osobních poměrů státních zaměstnanců na Slov.«, schválených usnesením min. rady z 27. července 1920, z nichž snaží se dovoditi, že jediným účelem těchto předpisů bylo poskytnouti úřednictvu ustanovenému na Slov. finanční nadlepení a to buď ve formě lepšího postupu anebo vyšších požitků, avšak vždy bez jakéhokoliv vlivu na délku služební doby.

Názoru stížnosti nelze přisvědčiti.